

Analýza pravomocných rozsudků ohledně porušení § 260 trestního zákoníku

za rok 2024

**OPERAČNÍ
PROGRAM
TECHNICKÁ
POMOC**

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

OBSAH

ZPRACOVÁNÍ DOMUMENTU.....	3
1. ÚVOD	4
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	5
2.1. OBLASTI PORUŠENÍ § 260 TRZ.....	5
2.2. PORUŠENÁ USTANOVENÍ TRESTNÍHO ZÁKONÍKU	6
2.3. VÝŠE ŠKODY A PROPLACENÉ ČÁSTKY.....	7
3. PRAVOMOCNÉ ROZSUDKY ZPRACOVANÉ V ROCE 2024.....	7
3.1. OBLAST „FIKTIVNÍ POŘIZOVÁNÍ ZAŘÍZENÍ, SLUŽEB, INVESTIC“	8
3.2. OBLAST „VZDĚLÁVÁNÍ A KULTURA“	11
3.3. OBLAST „SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA“	13
3.4. OBLAST „OSTATNÍ“	14
4. ZÁVĚR.....	17
5. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	20

ZPRACOVÁNÍ DOMUMENTU

	Jméno	Funkce	Datum
Zpracoval	Ing. Ondřej Novák	VMR 4703	10. 4. 2025
Předkládá	Mgr. Pavel Slunečko	VO 4703	26. 5. 2025
Schválil	Ing. Barbora Janíčková	ŘO 47	5. 6. 2025
Na vědomí	Ing. Jiří Fojtík	VŘS 04	5. 6. 2025

1. Úvod

Cílem tohoto dokumentu je poskytnout informace související s problematikou pravomocných rozsudků u případů, kdy došlo k poškození finančních zájmů EU, tedy porušení ustanovení § 260 trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb. - dále jen „TrZ“), a to primárně pro potřeby subjektů angažovaných na ochraně finančních zájmů EU v ČR.

§ 260 - Poškození finančních zájmů Evropské unie (extrakt)

- (1) Kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady, uvede nepravdivé, nesprávné nebo neúplné údaje anebo zatají doklady nebo údaje, a tím umožní neoprávněné použití nebo zadržování finančních prostředků pocházejících z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo zmenšení zdrojů některého takového rozpočtu nebo umožní neoprávněné použití nebo zadržování majetku pořízeného z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně použije finanční prostředky pocházející z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem, majetek pořízený z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo zmenší zdroje některého takového rozpočtu.

Usnesením vlády ČR ze dne 5. září 2007 č. 1010 byl zřízen na Ministerstvu financí (dále jen „MF“) Centrální kontaktní bod AFCOS (dále jen „CKB AFCOS“), a to přenesením této funkce a souvisejících aktivit z Nejvyššího státního zastupitelství. Jeho role je rovněž definována v čl. 3 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, EURATOM) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999, resp. v čl. 12a jeho novelizovaného znění¹.

CKB AFCOS zajišťuje v ČR v souladu s Organizačním řádem MF mimo dalších činností výkon styčného místa pro ústřední databázi pro vyloučení, resp. systém včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (Early Detection and Exclusion Database, dále jen „EDES“) a s tím spojené činnosti, v rámci kterých dochází ke shromažďování, zpracovávání, analýze a přenosu informací o pravomocně odsouzených trestných činech poškozujících finanční zájmy EU.

Pravomocné rozsudky, kde došlo k porušení ustanovení § 260 TrZ, patří mezi důležité oblasti, s kterými CKB AFCOS pracuje a jsou nedílnou součástí procesu hlášení nesrovnalostí Evropské komisi prostřednictvím systému Irregularities Management System (dále jen „IMS“), z něhož čerpá data systém EDES, který byl Evropskou komisí zřízen s cílem posílit ochranu finančních zájmů EU.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2223 ze dne 23. prosince 2020, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013, pokud jde o spolupráci s Úřadem evropského veřejného žalobce a účelnost vyšetřování Evropského úřadu pro boj proti podvodům

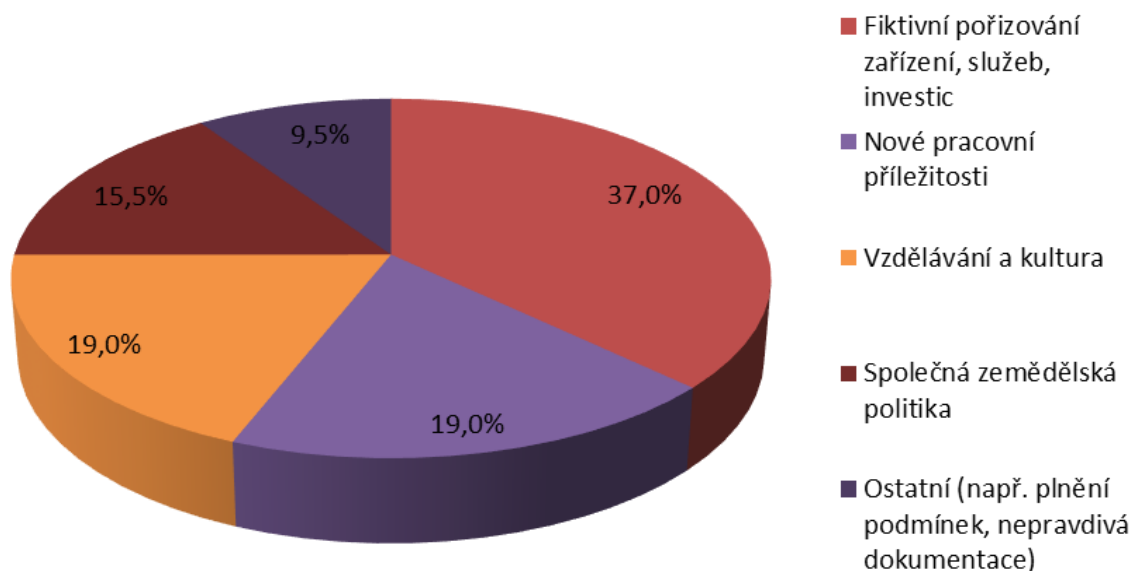
CKB AFCOS dále poskytuje informace příslušným generálním ředitelstvím Evropské komise, kterých se pravomocné rozsudky dotýkají, tj. těm, které jsou gestory fondů, z nichž byly finanční prostředky čerpány. Na národní úrovni jsou informace poskytovány zejména Lokálním kontaktním bodům, do jejichž gesce dané rozsudky spadají.

2. Základní informace

2.1. Oblasti porušení § 260 TrZ

CKB AFCOS zpracoval od počátku sledování (2016) do konce roku 2024 celkem 116 pravomocných rozsudků, kde byly fyzické či právnické osoby odsouzeny dle ustanovení § 260 TrZ „poškození finančních zájmů EU“. V těchto případech byly zastoupeny následující oblasti porušení pravidel: fiktivní pořizování zařízení, služeb, investic; nové pracovní příležitosti; oblast vzdělávání a kultury; dále společná zemědělská politika.

Oblasti, ve kterých docházelo k poškození finančních zájmů EU (§ 260 TrZ)

2.2. Porušená ustanovení Trestního zákoníku

U analyzovaných pravomocných rozsudků se nejčastěji vyskytovaly tyto kombinace porušení ustanovení TrZ:

- § 260 TrZ samostatně (30 případů),
- § 260 TrZ v souběhu s § 212 TrZ - dotační podvod (66 případů),
- § 260 TrZ v souběhu s § 212 TrZ a dalšími §§ (13 případů),
- § 260 TrZ v souběhu s dalšími §§, bez § 212 (7 případů).

Porušení ustanovení TrZ zmiňovaná v odrážkách výše jako „další §§“ jsou uvedena v následující tabulce.

Tabulka 1 Další případy porušení ustanovení TrZ (vždy souběžně s porušením § 260)

Ustanovení	Název	Počet výskytů
§ 240	zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby	5
§ 256	zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě	4
§ 348	padělání a pozměnění veřejné listiny	4
§ 24	pomoc k zločinu dotačního podvodu	2
§ 209	podvod	2
§ 329	zneužití pravomoci úřední osoby	2
§ 350	padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezu	2
§ 181	poškození cizích práv	1
§ 206	zpronevěra	1
§ 234	neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku	1
§ 254	zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění	1
§ 255	zneužití informace v obchodním styku	1

Je třeba poznamenat, že u jednoho rozsudku může dojít k porušení jednoho či více ustanovení TrZ současně.

2.3. Výše škody a proplacené částky

Na základě informací ze všech dosud zpracovaných pravomocných rozsudků lze konstatovat, že průměrná výše potenciální škody na rozsudek představovala 8,9 mil. Kč. Průměrná výše proplacených částek byla necelých 7,4 mil. Kč. U obou těchto ukazatelů došlo oproti předchozímu roku k navýšení hodnot, které je zapříčiněno vyšší hodnotou projektů u 3 zpracovaných rozsudků v roce 2024. Z provedené analýzy dále vyplývá, že finanční prostředky nebyly zcela vyplaceny ve více než polovině případů pravomocných rozsudků (k proplacení tedy došlo jen částečně nebo bylo proplacení prostředků zcela zabráněno).

Podobně jako v předchozích letech docházelo u některých kauz zpracovaných v roce 2024 k odhalení trestných činů ve stádiu pokusu, tj. jsou nedokonané a odhalené ještě před plným proplacením. Proto je vhodné rozlišovat potenciální a skutečnou škodu.

Potenciální škodou přitom můžeme rozumět maximální možnou škodu, kterou svým jednáním mohl pachatel způsobit. **Proplacenou částkou** (skutečnou škodou) potom částku, kterou pachatel v rámci financování projektu z operačního programu spolufinancovaného z prostředků Evropské unie reálně obdržel.

Tabulka 2 Škody

Druh škod	Vyčíslení
Celková výše potenciální škody	1031 mil. Kč
Průměrná výše potenciální škody	8,9 mil. Kč
Celková výše proplacených částek (skutečné škody)	858 mil. Kč
Průměrná výše proplacených částek (skutečné škody)	7,4 mil. Kč

3. Pravomocné rozsudky zpracované v roce 2024

Pokud jde o oblasti a typy porušení, nedochází k výrazným změnám. Z tohoto důvodu se analýza zaměřuje na rozsudky, které byly zpracovány v průběhu kalendářního roku 2024. Z pohledu na oblasti, ve kterých docházelo k odsouzení za trestný čin poškození finančních zájmů EU, se jednalo zejména o oblasti fiktivního pořizování zařízení, služeb a investic; dále oblast zemědělství a ostatní (zde se jednalo například o nepravdivé deklarování dostatečné výše vlastních finančních prostředků či bezdlužnosti).

V analýze za rok 2024 tedy detailněji rozpracováváme 12 pravomocných rozsudků. Z pohledu TrZ se jednalo v 11 případech o souběh porušení § 260 TrZ v kombinaci s § 212 TrZ (dotační podvod) či dalšími § (§ 240, § 256, § 350) a pouze v 1 případě o „čisté“ porušení ustanovení § 260 TrZ.

Orgány a operační programy, u kterých se prokázaly podvody či pokusy o podvod v souvislosti s porušením § 260 TrZ, a které byly analyzovány v roce 2024, byly Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále

jen „MPO“) - Operační program Podnikání a inovace a Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen „OP PI“ a „OP PPIK“), Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) - Operační program Zaměstnanost (dále jen „OP Z“), Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) - Operační program Životní prostředí (dále jen „OP ŽP“), Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) – Regionální operační program a Integrovaný regionální operační program (dále jen „ROP“ a „IROP“), (dále jen „IOP“), Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) - Program rozvoje venkova (dále jen „PRV“).

V 7 případech byly projekty spolufinancované z programového období 2007-2013. V 5 případech se jednalo o projekty v rámci programového období 2014-2020.

3.1. Oblast „Fiktivní pořizování zařízení, služeb, investic“

1. Fiktivní pořízení strojního zařízení, nedodržení podmínek poskytovatele dotace - odsouzeny 2 fyzické osoby a 1 právnická osoba

Rozsudky

2 T 8/2020, 5 To 9/2022

Modus operandi

Odsouzené fyzické osoby a právnická osoba jsou vinny, že po předchozí vzájemné dohodě jako statutární zástupci právnické osoby požádaly o dotaci na projekt, jehož cílem bylo pořízení strojního zařízení z Operačního programu Podnikání a inovace, která byla následně schválena. Dále doložily předávací protokol a deklarovaly uvedení zařízení do provozu. Na základě takto podané žádosti o platbu byla Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR byla dotace vyplacena.

Výše uvedené fyzické osoby takto postupovaly, i když věděly, že stroj nebyl ze skladu dodavatele odebrán a nebyl tedy uveden do provozu v uváděném místě. Předmětný stroj současně zatížily právem třetí osoby, kdy na jeho pořízení použili úvěr od společnosti poskytující finanční služby. K jeho zajištění bylo použito převedení vlastnického práva na tuto finanční společnost až do řádného a úplného splacení úvěru, čímž porušily podmínky poskytnutí dotace.

Způsob odhalení

Kontrola na místě ze strany ŘO

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza spadala do gesce MPO. Jednalo se o OP PI. Finanční prostředky byly vyplaceny v plné výši, která činila 6,75 mil. Kč.

Trest

Fyzické osoby byly odsouzeny k úhrnnému trestu odnětí svobody na 3 roky s podmíněčným odkladem na dobu 3 let a dále zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárního orgánu a prokuristy v obchodních korporacích a družstvech na dobu 5 let.

Právnická osoba byla odsouzena k trestu zákazu přijímání dotací a subvencí na 5 let.

2. Fiktivní doklady, nedodané technologické zařízení - odsouzeny 2 fyzické osoby a 1 právnická osoba

Rozsudky a usnesení

68 T 15/2019, 68 T 6/2019, 1 To 6/2022

Modus operandi

Odsouzené fyzické osoby jako jednatelé po vzájemné dohodě, v úmyslu neoprávněně obohatit právnickou osobu, požádaly o dotace na projekty z Operačního programu Životní prostředí, Fondu soudržnosti, na projekty, jejichž cílem byl nákup technologického zařízení v oblasti využití odpadních produktů a úpravy komunálních odpadů.

Jedna z fyzických osob na žádost druhé fyzické osoby na základě dodaných podkladů vystavila daňové doklady a doklady s tím související na nákup strojních zařízení dodávaných na výše uvedené projekty společnosti, na základě kterých deklarovaly nepravdivé údaje o termínu pořízení a cenách těchto zařízení. Vše za účelem neoprávněného čerpání finančních prostředků z dotací, přičemž jim bylo známo, že tato zařízení nebyla dodána ani převzata.

Způsob odhalení

Na základě daňové kontroly FÚ

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza se týkala MŽP. Jednalo se o OPŽP. Finanční prostředky byly proplaceny částečně, a to ve výši 19,741 mil. Kč, kdy škoda mohla činit až 39,482 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena na 3 roky s podmíněčným odkladem na 5 let, dále k peněžitému trestu a zákazu výkonu funkce statutárního orgánu v obchodních korporacích a družstvech na dobu 5 let.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena na 3 roky s podmíněčným odkladem na 4 roky, peněžitému trestu a zákazu výkonu funkce statutárního orgánu v obchodních korporacích a družstvech na dobu 3 let.

Právnická osoba byla odsouzena k trestu zákazu výkonu podnikání v odpadním hospodářství na dobu 5 let.

3. Stavební práce svépomocí, nepravdivá dokumentace - odsouzeny 2 fyzické osoby a 1 právnická osoba

Rozsudek, usnesení

1 T 17/2023

Modus operandi

Jedna z odsouzených fyzických osob ve funkci předsedy spolku podala jménem tohoto spolku u Ministerstva pro místní rozvoj ČR žádost o dotaci na projekt, jehož cílem bylo vybudování několika bytů pro sociální bydlení.

Již od počátku zde byl úmysl nerespektovat rozhodnutím stanovené podmínky dotace s cílem neoprávněně vylákat finanční prostředky v rámci tohoto projektu, ve kterém tato osoba zatajila

podstatné skutečnosti o době realizace projektu a předložila nepravdivě vytvořené doklady, které měly zakrýt skutečnost, že ještě před ukončením výběrového řízení na zhotovitele započala s pomocí druhé odsouzené fyzické osoby stavební úpravy. To vše činila s vědomím, že na tuto činnost žádala o dotaci a rekonstrukci měl správně provádět vítěz výběrového řízení. Dále docházelo k vystavování, úhradě, dobropisování faktur a následně vystavování nových faktur s cílem vytvořit dojem, že stavba probíhá v souladu se stanovenými podmínkami.

Způsob odhalení

Kontrola na místě ze strany ŘO

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza se týkala MMR. Jednalo se o IROP. Finanční prostředky byly proplaceny v plné výši, a to 6,204 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 5 let, dále k peněžitému trestu a zákazu jednat s dotačními orgány a účastnit se dotačních řízení v jakémkoliv postavení či funkci.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 5 let, dále peněžitému trestu a zákazu jednat s dotačními orgány a účastnit se dotačních řízení v jakémkoliv postavení či funkci.

Právnícká osoba byla odsouzena k peněžitému trestu a zákazu přijímání dotací a subvencí.

4. Fiktivní místo projektu, jiné využití zakoupeného zařízení - odsouzeny 2 fyzické osoby a 1 právnická osoba

Rozsudek

37 T 1/2024

Modus operandi

Fyzické osoby, v pozici jednatelů obchodní společnosti, po vzájemné dohodě a v úmyslu se neoprávněně obohatit požádaly v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost o podporu projektu, který měl za cíl snížení energetické náročnosti. Deklarovaným záměrem projektu byl nákup strojního zařízení, přičemž prostřednictvím výměny strojového parku mělo dojít ke snížení energetické náročnosti výroby při recyklaci stavebního odpadu. Obě odsouzené fyzické osoby však postupovaly v rozporu s podmínkami dotace, neboť zakoupené strojní zařízení mělo být od počátku používáno jiným než deklarovaným způsobem a na jiném místě. Rekultivační středisko uváděné v žádosti bylo fiktivní, v místě dané osoby žádnou činnost neprovozovaly.

Způsob odhalení

Kontrola ex post ze strany ŘO

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza spadala do gesce MPO. Projekty byly spolufinancovány z OP PI. Finanční prostředky byly vyplaceny částečně ve výši 4,995 mil. Kč z celkové částky 5,014 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 2 let a peněžitému trestu.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 2 let a peněžitému trestu.

Právnícká osoba byla odsouzena k peněžitému trestu.

5. Fiktivní výzkum - odsouzena 1 fyzická osoba a 1 právnícká osoba**Rozsudek**

81 T 8/2024

Modus operandi

Fyzická osoba pověřená jednatelem společnosti k přípravě žádosti o podporu na projekt s cílem inovace výrobku z operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost předložila jako přílohu k žádosti o podporu dokumentaci prokazující ukončený výzkum (Smlouvu o vývoji systému, Protokol o ukončení vývoje, Protokol o zkoušce), ačkoliv věděla, že tato dokumentace obsahuje nepravdivá tvrzení týkající se spolupráce s dalším subjektem, provádění a ukončení vývoje.

Způsob odhalení

Audit operace, rutinní kontrola

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza se týkala MPO. Jednalo se o OP PIK. Finanční prostředky byly vyplaceny částečně ve výši 7,035 mil. Kč, kdy celková škoda mohla činit až 20,1 mil. Kč.

Trest

Fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu odnětí svobody v délce 4 let.

Právnícká osoba byla odsouzena k peněžitému trestu a dále k zákazu přijímání dotací a subvencí, návratné finanční výpomoci, příspěvků nebo jakékoliv jiné veřejné podpory.

3.2. Oblast „Vzdělávání a kultura“

6. Padělaná dokumentace - odsouzena 1 fyzická osoba a 1 právnícká osoba**Rozsudky**

63 T 10/2023, To 11/2024

Modus operandi

Ze strany právnícké osoby došlo v rámci realizace projektu spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu k neoprávněnému čerpání dotačních prostředků v oblasti předškolního vzdělávání, a to tak, že byly vytvořeny a následně předloženy prostřednictvím zprávy o realizaci a žádosti o platbu padělaná kopie osvědčení o získání profesní kvalifikace a padělané potvrzení zdravotní způsobilosti, přičemž tyto doklady

byly opětovně předloženy poskytovateli dotace také při kontrole na místě. Tím došlo k porušení podmínek dotace.

Způsob odhalení

Kontrola ze strany ŘO

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza spadala do gesce MPSV. Jednalo se o OP Z. Finanční prostředky byly vyplaceny částečně, a to ve výši 2,572 mil. Kč., kdy škoda mohla činit až 5,761 mil. Kč.

Trest

Fyzická osoba byla za tento skutek odsouzena k peněžitému trestu.

Právnícká osoba byla odsouzena taktéž k peněžitému trestu.

7. Navyšování počtu dnů docházky u předškolních dětí, finanční prostředky použity v rozporu s dotací - odsouzeny 2 fyzické osoby**Rozsudky**

6 T 1/2023, 6 T 56/2022

Modus operandi

Odsouzené fyzické osoby po vzájemné domluvě čerpaly finanční dotace na projekt školky z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost, konkrétně na tři dílčí projekty, kde došlo k porušení podmínek a to tím způsobem, že jedna fyzická osoba přiměla druhou fyzickou osobu, aby jí v rámci připravovaného projektu propůjčila na pozici předsedkyně sdružení své osobní údaje, včetně vlastní identity a pak následně za jednotlivé spolky vystupovala jako hlavní autorita a používala finanční dotační prostředky v rozporu se stanoveným účelem. Dále pak také uváděla nepravdivé údaje v rámci listin předkládaných v rámci dotace spočívající v navyšení dnů a hodin docházky dětí.

Způsob odhalení

Na základě administrativní kontroly ze strany ŘO

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza spadala do gesce MPSV. Jednalo se o OP Z. Finanční prostředky byly vyplaceny částečně, a to ve výši 0,898 mil. Kč., kdy škoda mohla činit až 1,406 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 3,5 roku.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu odnětí svobody v délce trvání 2,5 roku.

3.3. Oblast „Společná zemědělská politika“

8. Změny ve smlouvě oproti původní zadávací dokumentaci, uměle vytvořený fakturační řetězec, navýšení ceny dodávek - odsouzeny 2 fyzické osoby a 2 právnické osoby

Rozsudky

46 T 20/2021, 46 T 8/2020

Modus operandi

První fyzická osoba jako jednatel společnosti po vzájemné dohodě společně s druhou fyzickou osobou podaly žádost na Státní zemědělský intervenční fond o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova s cílem neoprávněně získat peněžní prostředky.

Po přijetí a schválení žádosti byla uzavřena dohoda o poskytnutí dotace, v rámci které došlo k seznámení s pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace. Následně byla vyhotovena výzva k podání nabídky do výběrového řízení a zadávací dokumentace obsahující závazný text smlouvy o dílo, ve které bylo uvedeno, že objednatel neposkytuje zálohy na platby, tj. že cenu za dílo bude objednatel hradit zpětně. Následně byla vybrána jako vítězná nabídka jedné z odsouzených fyzických osob, kdy uzavřená smlouva obsahovala rozdílné znění oproti zadávací dokumentaci a to „Zálohy na platby jsou sjednány, objednatel je poskytuje a zhotovitel může po objednateli uhrazení zálohy požadovat“, tj. vědomě došlo k rozporu mezi oběma dokumenty. Dále byl využit uměle vytvořený fakturační řetězec s cílem navýšení ceny dodávek a zatajení skutečné hodnoty stavebních prací poskytovateli dotace.

Způsob odhalení

Na základě anonymního oznámení byla následně provedena kontrola ŘO

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza spadala do gesce SZIF, OP PRV. Finanční prostředky nebyly vyplaceny, přičemž celková potenciální škoda mohla dosáhnout výše 4,455 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 5 let a peněžitému trestu.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu k podmíněnému trestu v délce trvání 5 let a peněžitému trestu.

Obě právnické osoby byly odsouzeny k peněžitému trestu.

3.4. Oblast „Ostatní“

9. Ovlivňování výběru vítězného uchazeče veřejné zakázky - odsouzeny 2 fyzické osoby a 2 právnické osoby

Rozsudek

4 To 50/2022

Modus operandi

Odsouzené fyzické osoby jako jednatelé společností se podílely na ovlivnění výsledku veřejné zakázky, jejímž cílem mělo být snížení energetické náročnosti stavebního objektu, když se na nezjištěných místech scházely a dohodly na přidělení zakázky jedné z právnických osob. Nabídky ostatních uchazečů o veřejnou zakázku byly následně vyloučeny z důvodu formálních nedostatků při doložení odborné kvalifikace k realizaci zakázky. Následně, z důvodu odvolání jednoho z uchazečů k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, byla veřejná soutěž zrušena a vypsána nová, kdy uchazeč, který se odvolával, již nebyl znovu osloven. Tuto soutěž opět vyhrála stejná právnická osoba. Poté byly zpracovány podklady, které byly předloženy Ministerstvu životního prostředí jako poskytovateli dotace a následně došlo k čerpání finančních prostředků z Fondu soudržnosti.

Způsob odhalení

Na základě informací ze strany Policie ČR.

Řídící orgán, operační program, částka

Kompetentní orgánem bylo MŽP, dotace čerpána z OP ŽP. Finanční prostředky byl proplaceny plně, a to ve výši 3,928 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 24 měsíců, zákazu činnosti účasti na veřejných zakázkách v jakémkoliv postavení a dále k peněžitému trestu.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 24 měsíců a dále k peněžitému trestu.

První právnická osoba byla odsouzena k zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži na 2 roky a dále k peněžitému trestu.

Druhá právnická osoba byla odsouzena k peněžitému trestu.

10. Nepravdivé informace ohledně vypořádání závazků a dostatečné výše vlastních finančních prostředků - odsouzena 1 fyzická osoba**Rozsudek**

48 T 5/2019

Modus operandi

Fyzická osoba s živnostenským oprávněním požádala o dotaci z Regionální rady soudržnosti Jihovýchod na výstavbu zábavního zařízení.

V žádosti o dotaci nepravdivě uvedla, že ke dni podání žádosti má vypořádané veškeré splatné závazky vůči orgánům státní správy a samosprávy, ačkoliv měla v té době nevypořádané závazky vůči České správě sociálního zabezpečení spočívající v nedoplatku na pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, penále a přírážce k pojistnému. Tyto nepravdivé informace opětovně potvrdila při uzavírání Smlouvy o dotaci.

Dále deklarovala, že má zajištěno dostatečné množství finančních prostředků na spolufinancování projektu, na profinancování realizační fáze a na pokrytí případných provozních ztrát po dobu povinné udržitelnosti projektu.

Způsob odhalení

Na základě šetření ŘO a informace od subdodavatele příjemce.

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza spadala do gesce MMR, ROP NUTS II Jihovýchod. Finanční prostředky byly vyplaceny částečně, a to ve výši 11,909 mil. Kč., kdy škoda mohla činit až 26,667 mil. Kč.

Trest

Fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 5 let.

11. Navyšování pořizovací ceny, uměle rozšířený dodavatelský řetězec - odsouzeny 3 fyzické osoby, 1 právnická osoba**Rozsudky**

9 T 7/2019, 12 To 13/2021

Modus operandi

První fyzická osoba v postavení jednatele a společníka právnické osoby jako příjemce dotací a druhá fyzická osoba v postavení společníka této společnosti společně s třetí fyzickou osobou po vzájemné dohodě neoprávněně čerpaly dotační prostředky na projekty týkající se inovace výroby, modernizace technologií pro výrobu a rozšíření výroby.

Konkrétně se jednalo o to, že uváděly nepravdivé informace o okolnostech pořízení a zejména výši pořizovací ceny předmětných technologií, kdy s vědomím toho, že výše dotačních prostředků čerpaných na pořízení technologií byla omezena procentem z celkových, způsobilých výdajů projektu, navyšovaly oproti skutečnosti pořizovací ceny tak, že do vztahu mezi reálnými dodavateli technologií a obchodní společností uměle zapojovaly další obchodní společnosti.

Způsob odhalení

Na základě sdělení PČR.

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza se týkala MPO. Jednalo se o OP PI. Finanční prostředky byl čerpány plně, ve výši 56,129 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 5 let, peněžitému trestu a zákazu činnosti výkonu funkce statutárního orgánu obchodní korporace na dobu 5 let.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 4 let a peněžitému trestu.

Třetí fyzická osoba byla odsouzena k podmíněčnému trestu v délce trvání 4 let.

Právnícká osoba byla odsouzena k peněžitému trestu a zákazu přijímání dotací a subvencí na dobu 2 let.

12. Nedostatek vlastních finančních prostředků potřebných pro krytí projektu – odsouzeny 2 fyzické osoby

Rozsudky

2 T 2/2022, 3 To 52/2023

Modus operandi

Fyzické osoby ve shodě a vědomě postupovaly v rozporu s pravidly pro poskytnutí dotace platnými pro všechny soutěžitele s úmyslem získat dotaci na projekt výstavby ubytovacího zařízení. Konkrétně se jednalo o to, že žadatel (obchodní společnost) neměla dostatečné finanční prostředky a ani její aktiva v době podání žádosti nedosahovala hodnot potřebné minimální částky finančního krytí. Před podáním projektové žádosti za účelem prokázání finančního krytí projektu zajistily, aby výlučně pro potřeby vystavení potvrzení o výši zůstatku finančních prostředků žadatele byly na bankovní účty společnosti účelově a krátkodobě zaslány finanční prostředky, které byly následně z bankovních účtů opět odeslány pryč.

Způsob odhalení

Na základě spolupráce Regionální rady Severozápad s PČR

Řídící orgán, operační program, částka

Kauza se týkala MMR. Jednalo se o ROP NUTS II Severozápad. Finanční prostředky byly vyplaceny částečně, a to ve výši 35,150 mil. Kč., kdy škoda mohla činit až 37,050 mil. Kč.

Trest

První fyzická osoba byla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 5 let, peněžitému trestu a zákaz výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárního orgánu a prokuristy v obchodních korporacích na dobu 5 let.

Druhá fyzická osoba byla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 5 let, peněžitému trestu a zákaz výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárního orgánu a prokuristy v obchodních korporacích na dobu 5 let.

4. Závěr

Celková výše proplacených částek u dosud analyzovaných pravomocných rozsudků, kde došlo k porušení § 260 TrZ (poškození finančních zájmů EU), činila v souhrnu 858 mil. Kč, což je asi o 22 % více, než činí dlouhodobý průměr. Průměrná výše škody na jednotlivý případ je pak 7,4 mil. Kč, což je přibližně o 9 % více než průměr posledních let.

I nadále se setkáváme s trestnými činy, které lze snáze odhalit, přesto se začíná potvrzovat trend posledních let, kdy jsou trestné činy spáchány sofistikovanější formou s cílem maximalizovat neoprávněné čerpání finančních prostředků z fondů.

Rozsah škody u jednotlivých případů se pohybuje od desítek tisíc Kč, až po případy, kdy dochází k trestné činnosti v řádech vyšších milionů Kč.

V poslední době se začíná objevovat trend zvýšeného počtu nepodmíněných odsouzení fyzických osob a častěji dochází také k odsouzení právnických osob, zejména k zákazu činnosti.

Mezi oblastmi, ve kterých se nejvíce setkáváme s poškozením finančních zájmů EU, je oblast fiktivní pořizování zařízení, služeb, investic, následované oblastí vzdělávání (zde se v poslední době začínají objevovat případy v oblasti předškolního vzdělávání) a dále oblastí nových pracovních příležitostí. Častěji se začínají objevovat případy se zaměřením na životní prostředí.

V oblasti fiktivního pořizování nových zařízení se stále setkáváme s úpravou či vytvářením dokladů a dokumentů, které mají prokazovat pořízení v souladu s projekty a pravidly, i když ve skutečnosti je zařízení starší, použité, nesplňuje deklarované parametry či vůbec neexistuje.

Je také možné se setkat s tím, že zařízení je sice pořízeno jako nové, ale je využíváno částečně či zcela k jinému než deklarovanému účelu a na jiném než stanoveném místě. Dalším pochybením může být zatížení zařízení právem třetí osoby, tj. jeho použití k zajištění závazků (např. úvěr).

Doporučení

Nesoulad mezi požadovaným stavem a skutečností lze nalézt již při prvotních administrativních kontrolách. Tento nesoulad se následně může potvrdit při kontrole na místě, kdy je odhaleno upravené, staré zařízení, chybějící nebo modifikovaná dokumentace či neexistence zařízení na určeném místě.

U **veřejných zakázek** dochází nejen k úpravě zadávacích podmínek, předávání informací předem vybranému dodavateli, ale také k vylučování uchazečů z důvodu formálních nedostatků, rušení a opakovanému vypisování nové soutěže.

Doporučení

U veřejných zakázek/výběrových řízení je mimo důkladné kontroly dokumentace důležité zaměřit se na průběh řízení/soutěže s ohledem na nestandardní situace v procesu - změny podmínek, změny v hodnotící komisi, znevýhodňování či vylučování jednotlivých účastníků, kontrolu možných vazeb mezi zadavateli, hodnotiteli a účastníky.

V oblasti **vzdělávání** se ve většině případů setkáváme s porušeními pravidel, kdy vzdělávání probíhalo ve zkráceném rozsahu, jinou formou či se vůbec nekonalo.

Například u projektů zaměřených na vzdělávání dětí se můžeme setkat s tím, že finanční prostředky byly použity v rozporu se stanoveným účelem. Dále může docházet k úpravě docházky, kdy jsou navyšovány počty dnů a hodin. I v této oblasti se lze setkat s paděláním dokumentů, kdy byly předkládány padělané kopie osvědčení o profesní kvalifikaci a potvrzení zdravotní způsobilosti.

Doporučení

Orgán provádějící kontrolu se může standardně zaměřit na to, jakým způsobem a na co přesně byly finanční prostředky vynakládány, na kontrolu dokladů prokazující dosažené vzdělání či jiných oprávnění a na kontrolu a ověření dokumentace prokazující docházku.

Subjekty také obcházejí podmínku dostatečné výše finančního krytí projektu, a to způsobem, kdy na bankovní účty jsou účelově a krátkodobě zasílány finanční prostředky. V žádostech o dotaci mohou být taktéž uváděny nepravdivé informace, že subjekt má vypořádané veškeré splatné závazky vůči orgánům státní správy a samosprávy.

Doporučení

V případech, kdy dochází k účelovému navyšování zůstatku na bankovním účtu, je dobré získat další bankovní výpisy, které mohou odhalit účelové, krátkodobé vložení finančních prostředků na účet případně potvrdit dostatečnou výši vlastních finančních prostředků. V případě vypořádání závazků je důležitá spolupráce mezi jednotlivými institucemi, případně dožádání informací od prověřovaného subjektu.

Závěrem lze konstatovat, že u více než 50 % případů došlo k proplacení finančních prostředků jen částečně nebo bylo proplacení prostředků zcela zabráněno, tj. že na základě nastavení kontrolních mechanismů na všech úrovních procesů poskytování finančních prostředků bylo jejich čerpání pozastaveno před zahájením procesu vyplacení nebo v jeho průběhu. Systém nastavení kontrolních mechanismů tedy hraje nenahraditelnou roli pro detekci a následné řešení pochybení a podvodného jednání v oblasti ochrany finančních prostředků.

Analýza byla zpracována útvarem CKB AFCOS (odbor 47 MF – Centrální harmonizační jednotka) a je k dispozici na stránkách Ministerstva financí České republiky a na SharePointu CKB AFCOS viz odkazy:

[Činnost CKB AFCOS | Finanční zájmy EU | Ministerstvo financí ČR \(mfcr.cz\)](#)

[Ochrana finančních zájmů EU - SharePoint](#)

5. Seznam použitých zkratek

Zkratka	Název
AFCOS	Síť subjektů pro boj proti podvodům (Anti-Fraud Co-ordination Structure)
CKB AFCOS	Centrální kontaktní bod AFCOS
ČR	Česká republika
EDES	Databáze „Early Detection and Exclusion System“
EU	Evropská unie
FÚ	Finanční úřad
GDPR	Obecné nařízení o ochraně osobních údajů
IMS	Systém řízení nesrovnalostí (Irregularities Management System)
IOP	Integrovaný operační program
IROP	Integrovaný regionální operační program
MF	Ministerstvo financí
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP Z	Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PRV	Program rozvoje venkova
ROP	Regionální operační program
ŘO	Řídicí orgán
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TrZ	Trestní zákoník